

av Kent Persson m.fl. (v)

Innovativ upphandling

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förfrågningsunderlagets utformning och villkor.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om innovativ upphandling.
3. Riksdagen begär att regeringen återkommer med ett förslag om stimulans för offentliga upphandlingar enligt vad som anförs i motionen.

Motivering

De små och medelstora företagen är de som under 2000-talet har stått för den stora ökningen av antalet anställda. En stor del av dessa har kommit till i tjänstesektorn och andra sektorer med låg miljöpåverkan. För att påverka småföretagssektorn positivt under krisen måste t.ex. den offentliga upphandlingen förbättras och förstärkas i grön riktning.

Vänsterpartiet anser att lagen om offentlig upphandling (LoU) måste förändras. I väntan på en stor revision av lagen tar vi här upp några problem som berör de små och medelstora företagen. Offentliga behov av varor och tjänster har stor och ibland avgörande betydelse för att det uppstår nya marknader för varor och tjänster. Det har också stor betydelse för utvecklingen av redan befintliga marknader. Politiska beslut och myndigheters förverkligande har stor betydelse för företags och entreprenörers innovationslusta. Ett klassiskt exempel på detta är Televerkets krav på nya telefonitjänster som var avgörande för dåvarande LM Erikssons expansion både tekniskt och ekonomiskt. Den offentliga sektorn upphandlar tjänster och varor och gjorde investeringar för ca 500 miljarder kronor. Förutom den svenska marknaden finns även

en europeisk marknad för LoU och detta innebär stora affärsmöjligheter för landets företag.

Ju fler anställda ett företag har, desto vanligare är det att de lämnar anbud i offentliga upphandlingar. I en studie från Nutek/Tillväxtverket visar det sig att endast 12 procent av småföretagen lämnar anbud i offentliga upphandlingar. Många småföretag anser att krångel och administration är ett stort hinder för att delta i anbudsförfarandet vid offentlig upphandling. Det största problemet upplevs vara förfrågningsunderlaget och dess utformning. Samtidigt ska det, för att motverka svartarbete och osund konkurrens, finnas krav på kollektivavtal vid all offentlig upphandling. Med tanke på komplexiteten i samband med offentlig upphandling kan det vara nödvändigt med en särskild utbildning för de inom offentliga sektorn som ska upphandla. Det är viktigt att de villkor och krav som ställs i förfrågningsunderlaget står i proportion till kontraktets storlek. Det bör ges regeringen till känna.

Ett annat villkor är att när ett stort företag tar hem ett anbud ska en viss procent av deras underleverantörer vara småföretag. Innovativ upphandling innebär att det i en upphandling finns krav på teknikinnehåll och teknikutveckling som erfordrar en viss FoU-insats. Sådan upphandling bör användas i större omfattning. Det bör ges regeringen till känna.

Vinnova har föreslagit att offentliga innovationsupphandlingar för miljö, energi, hälsa, säkerhet, IT och telecom ges en kraftfull statlig stimulans genom särskilt stöd för att minska riskerna som möter enskilda statliga myndigheter, landsting och kommuner i deras upphandlingsprocesser och som därmed hämmar upphandlingar av innovativa lösningar. Detta tänkande ligger helt i linje med Vänsterpartiets politik på detta område. Offentliga aktörer kan på så sätt använda den offentliga upphandling för att driva utvecklingen framåt vad avser FoU, innovationer och teknikutveckling på dessa områden. Vänsterpartiet föreslår att 50 miljoner kronor per år avsätts för detta stöd.

Stockholm den 30 september

2009

Kent Persson (v)

Wiwi-Anne Johansson (v) *Peter Pedersen (v)*

Gunilla Wahlén (v)